

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slavnost 600letnice.

Četrtek 12. julija. Tudi danes nam je možno poročati le bolj na tesno. Ob 8. zjutraj bila je stolna cerkev napolnena dostojanstvenikov in odličnega občinstva. Točno ob napovedanej uri začuli so se iz daljave vedno bolj približevajoči se živoklici in cesar vzprijet pred cerkvijo in v cerkvi po knezoškofu, šel je v sprevedu pod baldahinom, kateri so nosili 4 pekovski mojstri (pekovski mojstri imajo namreč posebno pravico) mimo globoko se klanjajočega občinstva pred veliki altar ter se udeležil sv. maše, katero je služil knezoškof Pogačar. Slovesna maša, zložena po g. Försterji in sploh ves muzikalni del izvel se je s toliko izbornostjo, da je bilo vse zavzeto. Tak uspeh je možen le tam, kjer sodelujejo tako izvrstne moči kakor včeraj in to pod vodstvom veščaka, kakoršen je g. Förster.

Po maši ogledal si je cesar pred stolno cerkvijo postavljene dolenjske garde in veterane, izrazil jim Svojo Najvišjo zadovoljnost in potem mej frenetičnimi živoklici peljal se nazaj v deželni dvorec, kjer je vsprejemal v svdiženci deželni zbor, dvorne dostojanstvenike, duhovščino pod vodstvom knezoškofa Pogačarja, častnike, oblastnike, korporacije in deputacije. Dotične nagovore in odgovore zaradi pichlosti prostora priobčimo v bodočem listu.

Opoludne otvoril je minister poljedelstva, grof Falkenhayn, poljedelsko razstavo v Lattermanovem drevoredu. Ta razstava ni ogromno velika, a vseskozi dovršena in vsacemu prav toplo priporočamo, da jo obiše. Videl bo tu razna plemena goveje živine v tako lepih eksemplarih, da redkokdaj take, na drugem krilu pa razne poljedelske stroje razstavljene. Zanimanje za razstavo pa je izredno živo, jedva so jo otvorili in v pol ure bilo je že polno občinstva in povpraševanje in pogajanje za kmetijske stroje v najboljšem teku. V prvej uri bilo je že več strojev prodanih. Posebno ugodna je poskuševalnica. Tu toči „Vinorejska šola na Slapu“ svojo izvrstno kapljico, g. Juvančič izbornega starega Bizeljanca, g. Lužar pa prav dobro namizno vino. Na drugi strani pa se dobi Auer-jevo, Kozler-jevo in Schreiner-jevo pivo, a da pri tem človeka glad ne prevzame, prodajajo se tudi jako dobra mrzla jedila.

Ob 8. uri zvečer pričela je slavnostna predstava v deželnem, elegantno obnovljenem gledališču. Ker je bil ustop dovoljen le omejenemu številu in to le proti temu, da se pride „v parée“, kazalo je vse gledališče nanavladno lepo sliko elegancije, bogastva in lepote. Cesar bil je vsprejet in nazdravljen navdušenimi in ponavljajočimi se živoklici. Prva točka vsporeda bila je jako dobro svirana „Cesarska ouvertura od Viljema Westmayer-ja.“ Na to nastopi gospica Hedvika pl. Lehmann-ova in deklamuje Gregorčičevo pesen „Pozdrav“, ki slove:

Očétov carskih slavni sin,
Dedič njih kron in njih vrlín,
Oj cár države neizmérne,
Vladár mogočnih Tí dežél,
Vodník neštétih Tí krdél,
Vladár in oče Kranje vérne,

Pozdravljen bodi nam gorkó,
Pozdravljen bodi tu srénó,
Ponóсна in junaška Kranja,
Z ljubečim srcem se Ti klanja! —
Država Tvoja je prostrana,
A večje Tvoje je srcé;
Za ljudstva vsa, ki v skrb Ti dana,
Občutke v njem gojiš gorké,
Kot oče vladaš nad rodóvi,
A ti so zvesti Ti sinóvi!
Sinóve té kot ravnopravne
In polnoletne si prozvál,
Pravice vstavne in naravne
In národne si jim podál.
Nam tudi zlati zor vstajenja
Pod žezlom Tvojim sinil je,
In žár veselega življenja
Slovenski svet prošnil je!
Kakó bi pač naš rod vesel
Očeta — Tebe ne vspríjel?
Navdušeno Te v svoji sredi,
Oj mili car, pozdravljamo,
Ognjeno v materni besedi
Srcá Ti čute javljamo:
Bog živi, carski Te gospód,
Na vék carúj Tvoj slavni ród!

Deklamacija bila je vrlo dobra, gospica pl. Lehmann-ova ima sonoren, čist glas in ume vsakej besedi, vsakemu stavku dati primeren naglas in v obče napraviti na poslušalce najboljši utis. V tretjej točki nastopil je čitalniški pevski zbor in pel pod vodstvom g. Gerbič-a slednjega krasno slavnostno kantato, zloženo na besede S. Gregorčič-a, priobčene v našem listu. Da je bil moški zbor izvrsten, tega ne treba zagotavljati. Pevci bili so popolnem kos lepej skladbi in sila čilih in čistih glasov nenavadno močnega zbora kazala se je proti koncu kantate s prav velikim efektom.

Potem pelo je filharmonično društvo Händel-ov „Halleluja“, zatem pa so prišle tri žive podobe: 1. Rudolf Habsburški slovesno podeli svojima sinovoma Rudolfu in Albrehtu na državnem zboru v Augsburgu Avstrijo, Štirsko, Koroško in Kranjsko dné 27. decembra leta 1282. 2. Herbart pl. Auersperg pelje Kranjce proti Turkom pri Budački leta 1566; 3. Oznanjevanje miru in povratka Kranjske pod avstrijsko vladarstvo na Glavnem trgu v Ljubljani leta 1814.

Vse tri podobe bile so prav lepe, skrbno in z umetniškim okusom sestavljene in dovršene. Več o tem pozneje.

Ko smo po končanej predstavi stopili iz gledališča, bili smo uprav omamljeni, kajti mesto blišče je v neštevilnih lučicah in vsa „Zvezda“ žarila je od tisočerihih lampijonov, beagaličnega ognja, transparentov, napisov. Bil je čaroben prizor in vsacemu se je dozdevalo, kakor bi bil zamaknjen v divno orientalsko bajko. Vse požurilo se je ogledat si razsvetljavo, a to bil je mučen posel, kajti vse ulice, vsi trgi od začetka Dunajske ceste pa doli na Poljane in Krakovo bili so natlačene občinstva, ki je privrelo od vseh strani. Težko je določiti, koliko je bilo tujcev v mestu, ne prisvajamo si v tem odločne sodbe,

a to si dovoljujemo zabeležiti, da so ljudje trdili, da je več nego 50.000 tujcev v Ljubljani in da je neovrgljiv faktum, da jih je samo z jednim vlakom prišlo blizu 2000. Vsi domači in tuji pa so polni hvale o razsvetljavi, ki ostane vsem nepozabljiva. Cesar sam izvolil je, ko si jo je ogledal, pozvati mestnega župana g. Grassellija pred se in izraziti mu najmilostneje Svojo Najvišjo zadovoljnost.

Razsvetljava bila je tako splošna, da niti jedno okno ni bilo brez luči, večine hiš pa so imele na okrajkih prave ognjene pasove, napisi in transparenti pa so preštevilni, da bi jih mogli naštevati. Dunajska cesta bila je v jednej luči in posebno lep prizor bil je pred Tavčarjevo palačo, kjer so bogato razsvetljena slavnostna vrata, deželna bolnica in Meddjetova prelepa nadičena hiša in omenjena palača delale priprjetno skupino. Na dalje odlikovala se je Grumnikova bogata in umeteljno ozaljšana in prikladno razsvetljena hiša, elegantno obnovljeni „Hotel Elefant“, hiša Bayerjeva, Luckmannova z monogramom cesarjev v plinovej luči, kranjska hranilnica, Čitalnica z belo modro-ružečimi lučicami, transparenti, nunska cerkev, kranjska hranilnica, semenišče (lep transparent „Ave Caesar“!), gimnazija in Mahrov zavod, pred katerima so dijaki stali z bakljami v rokah, hiše na Velikem trgu itd. Mej mostovi bil je najlepši Frančiškanski most, na njem pa najlepši razgled.

Frančiškanska cerkev s svojo mogočno fasado in velikim kipom matere božje na vrhu bila je polna migljajočih lučic, iz samostanskih oken klicali so raznobojni transparenti: Slava!, na drugi strani odlikovali so se prostori Ljubljanskih veteranov, z Grada blesteli so obrisi oken v ognjenih potezah, zvonika stolne cerkve obvita sta bila na vrhu s plamtečimi venci, most sam pa ves v zelenji in zastavah in migljajočih lučicah, k temu pa še vse hiše, kar jih doseže oko, v enakem slavnostnem svitu. Ni čuda, da se je iz vsacih prs čul vsklik: „Krasno, prelepo! Ljubljana se je v istini skazala!“ Prav lepi transparenti bili so tudi v Alojzijevišči, ki so kazali v velikih lepih črkah besedi: „Zvesti cesarju“ in pred Mahrovo hišo plino-plamteči napis „Viribus unitis!“, dasi bi bili želeli, da bi se bilo temu prelepemu gaslu dalo izraz tudi s tem, da bi se bil dovolil prostor vsaj jednej trobojnici na zavedu, kjer se vzgaja toliko jugoslovanske mladine.

Stari častitljivi rotovž omeniti treba posebno častno. Dekoracije na njem izvedene so bile posebno finim okusom in z dekoracijo skladala se je razsvetljava v jako lepo sliko, posestniki hiš na Velikem trgu so si pa tudi pošteno prizadevali, pokazati svojo iznajdljivost. Tudi Turjaški trg, trg pred sv. Jakobom bila sta prav slikovito lepa. Ni možno povedati vsega in navajati za danes več imen; zadostuje naj, da je Ljubljana pokazala, kaj premore in zna in da smo vtem patrijotičnem delu bili vsi jedne misli, jednega srca. Pri vsej razsvetljavi, pri tolikej množini ljudstva, pri hudej gnetji in vročini pa ni bilo niti najmanjšega nereda.

Cesar se je ob 3. uri pripeljal v razstavo za kulturno-zgodovinske stvari in domačo obrtnijo

v realko, kjer je v prvem nadstropju razstava urejena. Vse poslopje je krasno okinčano. V veži je čakal odsek za razstavo z g. Bürgerjem na čelu, deželni glavar grof Thurn in deželni odborniki Deschmann, Murnik, in dr. Vošnjak in vse učiteljstvo realke. Ob obeh straneh so bili postavljeni učenci, ki so pri ustupu cesarjevemu zapeli cesarsko himno. Cesar je bil po potu do realke od obilno zbranega ljudstva in po ustupu z navdušenimi živio-klici pozdravljen. Potem si je ogledal razstavo v vseh oddelkih in se za vsako stvar zanimal. Pri oddelkih so ga pričakovali razstavljalci. V spremstvu cesarjevem so bili generaladjutant baron Mondel, fcm. baron Kuhn, ministerski predsednik grof Taaffe, deželni predsednik baron Winkler itd. Cesar je več ko pol ure mudil se v razstavi in jako uljudno razgovarjal z razstavljalci. Iz razstave je cesar šel si šolske sobe ogledat. Ko je zapustil realko, se je prav pohvalno izrazil o razstavi.

Od tod se je cesar peljal v **poljedelsko razstavo** pod Tivoli. Po vsej cesti od zvezde naprej, po Dunajski in Marije Terezije cesti do uroda v razstavo je stalo ljudstvo natlačeno in z neprenehljivimi živio-klici pozdravljalo cesarja. Pred razstavo je čakal odbor kmetijske družbe z g. baron Wurzbachom in g. podpredsednikom Sevnikom na čelu. Cesar si je najprej ogledal živinsko razstavo in pohvalil živinorejce, ki so zares lepe eksemplare rogate živine, kacic 100 kosov, razpostavili. Potem je šel cesar v poskuševalni paviljon. Poskusil je Kozlerjevega piva ter se daljš časa ustavil pri oddelku Slapske šole, kjer se toči izvrstno šolsko vino. Deželni odbornik dr. Vošnjak je prosil cesarja, naj blagovoli pokusiti Slapskega vina. Cesar pokusil je črnega burgundca in belega rulandca. Zlasti slednji mu je jako dopal. Vprašal je o šolskih uspehih in sploh o vinorejnih razmerah na Kranjskem. Predno je šel naprej, dal si je še jedenkrat natočiti rulandca in ga jako pohvalil. Potem so tudi gospodje iz cesarskega spremstva, grof Taaffe, generaladjutant Mondel, fcm. baron Kuhn in drugi pokušali ter se vsi izrekli, da je Slapski rulandec dobra kapljica. Cesar si je potem še ogledal sirarijo in poljedelske stroje ter se odpeljal v bolnico.

V **deželni bolnici** je najprej šel skozi notranji oddelek v kapelo, kjer je pokleknil in molil. Primarji in sekundarji so čakali cesarja pri svojih oddelkih ter ga spremljali po sobah. Cesar je pri svojih vprašanjih pokazal, da mu je natanko znana notranja organizacija bolnišnic. Zabteval je konečno videti tudi oddelek za blazne in vprašal, ali ni deželne blaznice, ker je ni v programu. Ko se mu je povedalo, da je na Studenci in da do tja ni daleč od prostora, kjer bodo vojaške vaje, odločil je obiskovanje za drugi dan. Ko je zapustil bolnico, pohvalil je vodstvo, zdravnike in usmiljene sestre, rekoč, da je vse v najlepšem redu.

Danes zjutraj ob 1/2 7. uri se je cesar peljal k pregledovanju garnizije po Šentpeterski cesti skozi Vodmat. Po cesti do Most so ob obeh straneh postavljeni mlaji, pri hiši župana Bavdeka pa stoji ličen slavalok, prav originalno napravljen tako, da se ob obeh straneh odri, na katerih so stale beloblečene deklice. Na vse zgodaj prihajali so že ljudje iz sosednjih vasij, da jih je bilo več tisoč zbranih. Pod slavalokom je stalo trideset deklet v črni obleki s pečami na glavi, potem šentpeterska duhovščina, šolska mladež z zastavami v rokah in župan z občinskim odborom. Ko se cesar ob 3/4 7. pripelje, pozdravljajo ga tisočeri živio klici. Cesar da precej ustaviti voz ter stopi iz njega. Župan Bavdek ga nagovori seveda slovenski in poudarja da, kakor naši dedje in pradedje, bodo Slovenci za vse čase zvesti ostali slavni vladarski hiši. Potem cesarju izroči županova hči lep šopek s primernim nagovorom. Cesar vzame šopek in se vidno ganjen po tolikej ljubavi naroda do Njega zahvaljuje. Govori z županom in si da predstaviti občinske odbornike. Ko se cesar naprej pelje, ga spremljajo neprenehljivi živio-klici.

Po končanem pregledovanju garnizije se je cesar peljal v **blaznico** pri Studenci. Ker to obiskovanje ni bilo v programu, se tudi poslopje ni moglo v naglici tako okinčati, kakor bi se bilo sicer ga-

dilo. Storilo se je pa, kar se je v kratkem času dalo. Vihrale so cesarske in deželne zastave iznad poslopij in uhod je bil zelenjem ozaljšan. Cesarja so pričakovali: deželni glavar grof Thurn z deželnim odbornikom dr. Vošnjakom, g. vladni svetovalec Valenta, primarji dr. Bleiweis, adjunkt dr. Preinich in usmiljene sestre. Po pozdravu si je cesar ogledal vse sobe, spremljan od ravnatelja Valente, primarja dr. Bleiweisa in ostalih gospodov. Lega je cesarju močno dopadala in izrekel je o dobrem stanju poslopja, o snažnosti in redu Svojo pohvalo. Ko je cesar bavil se v blaznici, poizvedeli so o Njegovem prihodu v sosednjih vaseh in prihitelo je na stotine ljudij, ki so pri odhodu z burnimi živio-klici razodevali svoje neizmerno veselje nad nepričakovanim prihodom Nj. Veličanstva.

Dolenjska deputacija za gradenje dolenjske železnice, obstoječa iz poslancev grofa Alb. Margherija in prof. Šukljeta ter iz občinskih zastopnikov Vertačiča (Novomesto), Prosenika (Metlika) in Šusteršiča (Črnomelj), bila je danes v avdijenciji od Nj. Veličanstva premilostljivo sprejeta. Nagovoril ga je v imenu sodrugov prof. Šuklje; presvetli cesar je blagovoli se izražati, da priznava potrebo te železnice, da se bode pustil poročati o prošnji Dolenjcev ter da se bode zgodilo v tej zadevi, kar je le mogoče. Na opombo g. grofa Margherija poudarjalo je Nj. Veličanstvo, da bode jako draga proga preko Arlberga v 1 1/2 letu gotova in da bodejo potem druge železnice lahko na vrsto prišle. O finančnem stanju Dolenjcev izražal se je presvetli vladar: „Nicht wahr, Capital gibt es wenig unter der Bevölkerung?“, kar je morala deputacija seveda povsem potrditi. Konečno popraševal je presvetli cesar člana deputacije g. Vertačiča, kje da je bil odlikovan z zlato kolajno in, ko le-ta odgovori, da v bojih l. 1848—49, se cesar milostno nasmehlja ter opomni: „Eine lange Zeit! da sind Sie noch merkwürdig frisch geblieben!“

Deputacija, očarana po ljubeznjivosti presvetlega vladarja, zapustila je Najvišji dvor z veselo nado, da se bode morda vendar jedenkrat uresničila najiskrenejša želja vse dolenjske strani — železnica!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. julija.

V **tirolskem** deželnem zboru govoril je rektor vseučilišča dr. Steinlechner energično proti nasvetu, da bi se po deželi nastavili manje kvalifikovani zdravniki. — Mestnej občini Tridentški dovoli se deželni prinos k zgradbi normalne vojašnice, ter se doklada občin za odgon zviša za polovico. — Na to zaključil deželni glavar zbor s hoch-klicem na cesarja, zahvaljujoč se deželnemu namestniku za njega uspešno požrtvovalno delovanje.

V torek stavlja se v **dalmatinskem** deželnem zboru dr. Klaić in dvaindvajset tovarišev naslednji predlog: „Dalmatinski deželni zbor izraža na podlagi § 19 deželnega reda vladi Nj. Veličanstva željo, da naj bi se v najvišjeji deželnej upravi opustilo združenje administrativne in vojaške sile v osebi jednega vojaka ter da se naj da Dalmaciji, kakor vsem drugim avstrijskim deželam, civilen deželni namestnik. Deželnemu odboru se naroča, ta ukrep deželnega zbora z najuspešnejšo utemeljitvijo priobčiti ministru-prvomestniku na Dunaj.“ — Po prečitani tega predloga izjavi predsednik zboru conte Vojnović, da je neustaven in torej ne gre obravnavati ga v deželnem zboru. Večina zapusti potem ostentativno zbornico ter telegrafuje takoj ministru Taaffeju, proseč ga za odreditev, da se pravice ljudskega zastopa ne bodo več krčile.

Hrvaška prestolnica nikakor ni mogla izposlovati od ogerske vlade ugodnega loterijskega posojila. Veliko število uplivnih Zagrebških meščanov namerava v drugi polovici julija sklicati tabor ter naročiti hrvaškimi državnimi poslancem, da interpelirajo finančnega ministra, zakaj se Zagrebškemu mestnemu posojilu ni podelila nikakršna ugodnost.

Vnanje države.

Že dolgo časa nedognano vprašanje o tributu vzhodne **Rumelije** bliža se svojemu koncu. Veliki vezir je ob priliki navzočnosti Aleko paše v Carigradu za trdno obljubil, da otomanska vlada na tistem pritrjuje sklenjeni postavi provincijalnega sa-

bora o znižanju tributa, ter da je voljna ta ukrep tudi v oficijalni obliki priznati, kadar bodo v ti Berolinske pogodbe temu ukrepu pritrile.

V zadnji seji **angleške** spodnje zbornice priobčil je Mr. Childers provizorično pogodbo z družbo Sueškega kanala glede naprave drugega kanala ter pridelal, da hoče vlada za to zgradbo potrebnih 8 milijonov funtov pokriti s posojilom. — Mr. Gladstone odgovoril je naslednje na dotično vprašanje Northcote-a: Zadnje 24 ure iz Madagaskarja došla poročila pravijo, da je francoski admiral zapovedal angleškemu konzulu v Tamatave, da ima v 24 urah zapustiti mesto. Mej tem kratkim obrokem pa je umrl konzul. Francoski admiral povabil je Angleže, da se udeležijo pogreba. Prišli so v velikem številu; tudi mnogo oficirjev in pomorščakov vojne ladije „Dryad“ je bilo poleg. Na to pa je francoski admiral pretrgal zvezo mej angleško ladijo in suho zemljo. Angleškemu kapitanu je bilo le dovoljeno ustno pritožiti se. Francozi so zaprli tajnika angleškega konzula in pa misijonarja Schaw-a, katera se dolžita, da sta dopisovala s sovražnikom. Okončevaje to poročilo pravi premier, da mora sedaj še dočakati popolnejše informacije o tej zadevi od francoske vlade, da po njej potem uravna svoje stališče v tem vprašanju.

Dopisi.

Iz Litije 11. julija. [Izv. dop.] Dasi tudi je predvečer nenadno močno deževalo, ni nas motilo, da bi ne storili svoje dolžnosti, da ne bi okinčali našega trga, pred vsem pa poslopja, mimo katerih se Najvišji gost pelje to je postaja in poslopje okrajnega glavarstva. Pred vsem moram tu omeniti postaje železnične. Res pokazalo se je, da je vodstvo dekoriranja bilo v večjih rokah, s tako modro premišljenostjo in tako okusno dekorirane nismo si mislili postaje. Najbolje iznenadilo nas je pa, da se jedino tu, dasiravno se je nekdanj drugače godilo, pri tej priložnosti naše lepe deželno-narodne trobojnice ni zaničevalo, marveč enakomerno skoraj z državnimi in črno-rumenimi vrstilo.

Tudi poslopje c. kr. okrajnega glavarstva bilo je kaj okusno ozaljšano. Žalibog, da je poslopje za drevjem zelo nepovoljno postavljeno in se dekoracija ni mogla v popolni meri razvideti.

In ako smo pogledali od tu v trg, iznenadilo nas je veliko število zastav, kojih je bilo gotovo nad 50 in sicer samo velicah nad štiri metre dolžih, pred vsem pa smo zapazili na najstarejih hišah, ki sta še iz Valvazorjeve dobe, najdalje zastave. Vsekako pa so nam zastave razobešene pokazale, da Litija se ne sramuje pokazati svojega narodnega lica. Le o nekej neljubi metamorfozi neke deželno-narodne zastave bi omenil, ako bi sicer veseli dan ne obrisal te neljube stvari in se ono gotovo ni neprosto voljno zgodilo.

Praznovanje te svečanosti smo pričeli s sveto mašo ob 8. uri, katere se je udeležilo v prvi vrsti vse činovništvo, šolska mladina in mnogo drugega občinstva in pri kateri je gotovo mnogo vročih želja in molitev se storilo, da nam dobrotni vladar še mnogo mnogo let k naši sreči milo in pravično vlada in da bi še zopet stoletja srečno spojeni bili s slavno našo vladarsko hišo. Po maši vrnila se je šolska mladina v šolske prostore, kjer jej je gospod nadučitelj s primernim govorom razložil pomen praznika in ji priporočal ljubezen in udanost do slavne vladarske hiše, nato pa jim je v spomin današnje slavnosti razdelil knjižice.

Popoldne pričelo se je pa še le pravo praznovanje, kajti zdaj smo imeli osrečeni biti po Najvišji navzočnosti v naši sredi. Točno o polu štirih pričelo nam je milo doneče zvonjenje naznanjevati, da se bliža zaželjeni srečni čas. V gostih trumah hitelo je na tisoče občinstva na kolodvor. Kmalu, ko je čestita duhovščina v cerkveni obleki s cerkveno zastavo in spremljana od tukajšnjih uradnikov prišla na kolodvor, prikaže se vlak, grom topičev se razlega in vsakemu zna se veselje in srčna želja, videti svojega milega vladarja, na obrazu. Ko dvorni vlak obstane, zapojó šolarčki cesarsko pesem; nato poda princesinja Windischgrätzova svitlemu cesarju šopek. Zdaj se prične predstavlanje, pri katerem se je miloba svitlega vladarja očitno razodevala. Ko Ga tudi naš občinski predstojnik v našem milem

jeziku pozdravi in mu srečo in blagor želi, bilo je navdušenje v največji meri in čulo se je iz tisoč grl repko, da je župan nam vsem iz srca govoril, kajti tako navdušeno se je razlegal veseli klic „živio“, ki je še le ponehal, ko je bil vlak z milim vladarjem že daleč iz kolodvora

S Krškega 11. julija. [Izv. dop.] (Slavnost Habsburške 600letnice) se je posebno po mestih dostojno obhajala. So pa tudi mesta najprimernejši kraji za zgodovinske svečanosti, zlasti za take, pri katerih se slavi vladanje dinastičnega rodu. Mesta so namreč tista bivaljšča, katera imajo zahvaliti svojo ustanovitev vladarskim rodovinom. Nekaj je slovenskih mest, ki so nastala po danih predpravicah iz rok Habsburških vladarjev. K tem prištevajo se tudi nad 400 let staro Krško mesto s svojo uniformirano meščansko gardo jednake starosti. Z drugimi mesti vred je naše Habsburškim vladarjem hvaležno za svojo preteklost in sedanjost. Nikdar ne bi moglo tukaj stati lepo število hiš, precej zadovoljnim prebivalstvom, ako ne bi bil cesar Friderik III. leta 1475. dal temu kraju mestne in tržne pravice, in gotovo bi bil ta kraj propadel v najnovejšem času, ko so mestne pravice svojo prejšnjo veljavo zgubile, ako ne bi bil sedanji presvitli cesar odločil, da je Krško sedež obilnim c. kr. uradom, ki dajejo mestu veliko veljavo, prednost in dobiček. Ni umetna, ne hlinjena, marveč naravna je hvaležnost, ki se pri nas, kakor tudi po drugih mestih razodeva pri vsaki priliki, ko se more očitno pokazati udanost do naše presvitile Habsburške rodovine. — Kako je naša mestna občina, združena z zastopniki kmetijskih občin iz celega sodnijskega okraja izjavila svoje sočutje o priliki te svečanosti do presvitlega cesarja, do sedanjega ministrskega predsednika in do deželnega predsednika Kranjskega, o tem je poročal že drug dopisnik. Meni preostaja samo poročati še, kako je naše „bralno društvo“ in kako je šolska mladina to slavnost obhajala. Vrli pevski zbor našega bralnega društva se še nikoli ni toliko trudil in v tolikih vajah se pripravljal za kako besedo, kakor zdaj. Dvorana bralnega društva za to cesarsko besedo je bila pod spretnim vodstvom v tej in drugih zadevah zaslužnega občinskega tajnika g. Kurenta tako okusno opravljena, kakor se je le dalo; že vhod v dvorano kraj g. Gregoričevega vrtiča je bil tako okusno z zastavami, lampijoni in balončki okrašen, da je bilo kaj. Počastili pa te svečanosti neso samo društveniki, marveč vsa odlična gospoda v našem mestu. Videli smo: c. kr. okrajnega glavarja Weigleina, prečastitega starčka, častnega korarja in dekana Leskovskega g. Poljaka, župana, državnega in deželnega poslanca g. Pfeiferja, društvenega predsednika, odvetnika g. Mencingerja i. dr. Tej in drugej zbrani gospodi pa je stal na čelu domoljubni in simpatični naš okrajni sodnik g. Vencajz, kajti stal je na krasno okinčanem odru, kakor že večkrat poprej, tako tudi danes, kot pevovodja pri svojem jako dobro izvežbanem pevskem zboru, obstoječem iz učiteljev, uradnikov in jednega duhovnika (tenorist g. Verbajz iz Leskovca). Dovoljeno petje smo že prej večkrat slišali iz jasnih grl naših gospodov pevcev, ali take popolnosti se niti zdaj nadejali nismo. Z veliko natančnostjo je pel zbor Ipavčevo „Molitev“, kvartet pa Abtovega „brodarja“. Največjo zaslugo pa si je pridobil zbor s prednašanjem težkega pa krasnega Ipavičevega zbora „Kdo je mar?“ Predzadnja točka je bila pa jedro slavnostne besede, namreč slavnostna deklamacija, to je izvirna pesen, katero je društveni predsednik gosp. dr. Mencinger nalašč v ta namen zložil. Opisuje v njej v glavnih potezah Kranjsko deželo in njeno zgodovino. Prednašal jo je prav primerno društveni odbornik g. dr. Zupanec. K sklepu se je pela cesarska pesen in društveniki so zadovoljno odhajali pri bengalični razsvetljavi na g. Gregoričev vrt, kjer so godci in pevci občinstvo še dalje razveseljevali.

Šolska mladina tukajšnje meščanske in ljudske šole pa je 11. t. m. ta imenitni zgodovinski dan tako-le častila: Po slovesni sv. maši, pri kateri je kvartet pevcev izvrstno pel, podala se je

mladež z učiteljstvom, stariši in z različno gospodo v primerno okinčano dvorano. Najprvo razložita voditelja obeh šol v slovenskem in nemškem jeziku pomen današnje slavnosti, na kar zapoje otroci cesarsko pesen. Učenec meščanske šole imel je na to govor zgodovinskega obsega, razlagajoč, da so se ravno nekateri kraji v sedanjem Krškem glavarstvu bili leta 1229 prvi Avstriji pridružili. Učenci zdaj zapoje pesen „Mein Oesterreich“. Otroci ljudske in meščanske šole predstavljali so potem prav dobro otroško igro „Stari vojak“, (poslovenila Barbika Höchtl, izdal Tomšič). Ko se je še nekaj pesni odpelo, razdelilo se je še 180 od občine darovanih spominskih knjižic „Habsburški rod“.

Iz Senožec 12. julija [Izv. dop.] — Dovolite mi, da Vam sporočam, kakó se je obhajala v 11. dan t. m. slovesnost šeststoletnice v naši štiri-razredni narodni šoli. Po slovesni sv. maši ob 8. uri, pri kateri so peli šolski otroci, zbrali so se otroci vseh razredov v sobi II. razreda, ki je bila prav okusno ter slavnosti primerno okrašena. Počastili so slavnost s svojo navzočnostjo g. župnik, g. predsednik krajnega šolskega sveta in župan, nekaj g. članov kr. šolskega sveta ter več druge tukajšnje gospode obojega spola. Slavnost sama pa se je vršila po naslednjem vzporedju: 1. Pojasnitev slavnostnega dne na podlagi zgodovine po g. nadučitelji. 2. Cesarska himna. 3. Deklamacija: „Vojaske“. 4. Pesen: „Veselo čuje se povsod“. 5. Deklamacija: „O Njega Veličanstva cesarja Frána Josipa I. slavnem prihodu v Ljubljano v 11. dan julija 1883.“ 6. Pesen: „Pozdravljam domovina te!“ 7. Deklamacija: „Rudolf Habsburški“. 8. Deklamacija: „Lavdon“. 9. Pesen: „Radost iz lica nam žari.“ 10. Deklamacija: „Slovenska cesarska pesen.“ (zložil Filodemus). 11. Deklamacija: „Njega Veličanstvu presvitlu cesarju Franu Josipu I.“ — 12. Pesen: „Moj dom.“ 13. Deklamacija: „Slovenec sem.“ — 14. Deklamacija: „Vojakom za slovo.“ — 15. Deklamacija: „Vrli Slovenec“. 16. Pesen: „Kranjska z Avstrijo“. 17. „Cesarska himna“. — Najodličnejši učenci odličili so se spomenskimi svetinjami, mej vse učence dveh višjih razredov in mej zmogljivejši nižjih dveh pa se je razdelilo slavnostnih knjižic „Habsburški rod.“

Po dovršeni slovesnosti pa se je šolska deca pogostila s pivom, sirom, štruklji in drugim. Spomin na ta dan ostane gotovo vsej šolski mladini trajen za vse žive dni!

Domače stvari.

— (Cesar na c. kr. velikej realki.) Včeraj popoldne ob 3. uri, ko je prišel presvitli cesar v prazgodovinsko in obrtno razstavo, predstavil mu je šolski svetovalec direktor Mrhal tudi ves učiteljski zbor c. kr. velike realke. Njegovo Veličanstvo je blagovolilo vse gg. profesorje zaporedom nagovoriti, izprašuje vsakega posebej, kaj uči, koliko časa že služi, kje je študiral itd. Učitelja slovenščine je vprašal, če je slovenski jezik na realki obligatni učni predmet. Mej tem, ko se je cesar mudil v razstavi, šli so učenci iz veže, kjer so s cesarsko himno pozdravili presvetlega vladarja, v drugo nadstropje v svoje učilnice, kamor krene tudi cesar prišedši iz razstave, spremljan od Svojega generalnega adjutanta fml. Mondela in dveh pobočnih adjutantov, od Nj. ekselencije ministrskega predsednika grofa Taaffeja, g. dež. predsednika barona Winklerja in od vsega učiteljskega zbora. Njegovo Veličanstvo stopi v I. razred ter veli izpraševati dva učenca iz prirodopisa, potem v III. razredu spet dva iz matematike, v IV. iz cerkvene zgodovine in v VI. iz kemije. Učenci so vsi prav dobro in srčno odgovarjali, kar je cesarja vidno veselilo, kajti ves čas je dobrosrčno prikimoval z glavo. V sedmej šoli si je cesar dal predstaviti tista dva abiturijenta, ki sta maturo prebila z odliko, t. j. Fabijanija (Slovenca) iz Kobdila na Krasu in Kordina (Nemca) iz Ljubljane. Vprašal ju je, od kod sta, katere narodnosti, kaj in kje bosta študirala itd. Potem si je Nj. Velič-

čanstvo ogledalo še prirodopisni in prirodoslovni kabinet in telovadnico, katera je bila okusno dekorirana s portreti vseh Habsburških vladarjev v Kranjske, katere vse so lepo narisali pod vodstvom prof. Globočnika učenci sami. Dijaki so se mej tem spet v lepih skupinah postavili v prostornej veži. Ko pride cesar iz telovadnice, pozdravijo ga dijaki z znano Försterjevo slovensko slavnostno pesnijo in cesar postoji, da se spóje vsa pesen, potem direktorju Mrhalu izreče Svojo Najvišjo zadovoljnost o vsem, kar je opazil na tem zavodu ter se odpelje burno in navdušeno pozdravljan od dijakov, profesorjev in mnogoštevilno zbranega občinstva. — Tudi minister grof Taaffe je ponavljaje izrekel svoje veselo začudenje o prekrasnem in v sanitarnem oziru izvrstnem realnem poslopju, o bogatih zbirkah učnih pripomočkov itd. Natančno je povpraševal pri posameznih gg. profesorjih o številu in narodnosti učencev, o učnih uspehih, o učenem jeziku itd. Ko mu je neki profesor rekel, da je slovenščina obligatna samo rojenim Slovincem, zanimal se je zato, če se tudi Neslovenci učé kaj slovenščine. Vsem skupaj se je Nj. Veličanstvo na realki mudilo čez 1 uro, dasi je bilo iz početka samo nekoliko minut odločenih za ta pohod. Vse pa je očarala izredna prijaznost in ljubeznivost Nj. Veličanstva.

— (Habsburška slavnost v I. mestni petrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani) vršila se je 11. t. m. po slovesni sv. maši v Št. Jakobski cerkvi zjutraj ob 9. uri v licejalnem poslopju, v sobi III. tečaja c. kr. učiteljišča po tem le vzporedju: 1. Cesarska pesen. 2. Ogovor voditeljev. 3. „Šolska mladina o šeststoletnici“, pesen, besede A. Praprotnikove, napev L. Belarjev. 4. Deklamacija: Presvitli cesar v Ljubljani, (po obliki narodne pesni). 5. Avstrija moja, pesen Kersnikove, napev A. Nedvedov. 6. Deklamacija: Der Kinder Habsburg-Fest. 7. Mein Vaterland, pesen. 8. Moj dom, (Tam kjer beli so snežniki), pesen. 9. Cesarska pesen. (Sklep.) — Potem delila se je učencem knjižica: Habsburški rod; spomenica, da je minulo 600 let, kar je Kranjska združena s preslavno Habsburško vladajočo rodovino (Iv. Tomšič), „Šolska mladina o šeststoletnici“ in vsakemu učencu lepa svetinja v spomin šeststoletne zveze dežele Kranjske s presvitlo vladarsko rodovino Habsburško (1283). Pri tej lepej svečanosti so razen učiteljstva bili tudi c. kr. okrajni šolski nadzornik vitez L. Gariboldi in mestna odbornika gg. dr. Drag. Bleiweis vitez Trsteniški in Iv. Hribar.

— (Cesar) poklonil je Mariborskemu knezoškofu Stepišniku naprsni križec z briljanti (pectorale) v vrednosti 8000 gold.

— (Ministrski predsednik grof Taaffe) odpeljal se je preteklo noč na Dunaj.

— (Na Grosupljem) pod Ljubljano obesila se je včeraj 20letna kmetijska deklica iz same žalosti, ker je neso pustili v Ljubljano, da bi videla cesarja.

Zahvala.

Slavnemu krajnemu šolskemu svetu, sl. voditeljstvu tukajšnje pivovarne, č. gospej in gospodičini Demšerjevej, ki sta izvolili pripraviti in prirediti jedila ter sploh vsem, ki so omogočili, da se je naše četverorazrednice šolska mladež tako dostojno pogostiti mogla, izreka v nje imenu najsrčnejšo hvalo.

učiteljstvo.

Senožec, v 12. dan julija 1883.

Dunajska borza

dné 13. julija.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	75	kr.
Srebrna renta	79	50	„
Zlata renta	99	25	„
5% marcna renta	93	50	„
Akcije narodne banke	838	—	„
Kreditne akcije	295	30	„
London	119	95	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	50	„
C. kr. cekini	5	65	„
Nemške marke	58	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	25
4% državne srečke iz l. 1864	100	168	—

4% avstr. zlata renta, davka prosta.	99	10
Ogrska zlata renta 6%	120	10
" " 4%	88	65
" papirna renta 5%	87	10
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	108
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	80

**Deželna
Rogaška
slatina.**

Uspešni lek za želodčne bolezni. Naj prijetnejša hladilna pijača. V znanih originalnih in novih elegantnih Bordeaux-steklenicah po 1 in 1/2 litra. Dobiva se v vseh večjih prodajalnicah in restavracijah. Glavna zaloga pri gg. bratih Mayer na Dunaji, Josipu Hoffmann-u v Budapešti, Ertl-u & Krepsch-u v Gradcu in pri vodstvu v Slatini. (109-6)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON

Francosk fabrikat.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Cawley & Henry
Propriété du Brevet
CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

**Marijinceljske
kapljice za želodec,**
nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdčo sapo, napihnjenost, katar v želodcu, zgago, da se ne naraža pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodcu, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrtnici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Savnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeli: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavrtku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148-96)

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marceno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz

(83-23)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

je izšel in se dobiva Turgenjev roman: "NOV". Preložil M. Milerh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

slovenske lepoznavne knjige:

Za nižano ceno

V "NARODNI TISKARNI"

v Ljubljani

"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani
priporoča po nizki ceni
vožne liste
nemške in nemško-slovenske.

HENRIK LANZ na DUNAJI,

III. Hintere Zollamtsgasse 13 a.

Specijalitete:

Parni mlatilni stroji in lokomobili od 2 do 8 konjskih močij. Mlatilnice ročne in s konjskim vlačilom (1 do 6 konj). Rezalnice za krmo, mlinci na debelo moko itd.

Najnovije konstrukcije, najboljši sistemi, nizke cene.

Razpečanih že 100.000 taci strojev.

Ilustrovani katalogi gratis in franko.

Iščejo se izvedeni, pošteni agenti in prekupci.

Zastopstvo in stroji na ogled v razstavi v Ljubljani od 12. do 17. julija. (456-2)

Devet medalij.

BUDIMSKA

RÁKÓCZY
grenócio,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zlasti vode ter se pred vsemi znanimi grenicami posebno izredno priporoča. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izredno Budimska Rákóczy. (300-9)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

"THE GRESHAM"

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogrsko:

Pešta, Franz-Josefsplatz 5, v hiši društva.

Društvena aktiva	frank.	79,368.882-80
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1881	"	15,412.821-75
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanke društva (1848) več kot	"	128,300.000-—
V slednji dvanajstmesecni poslovalni periodi uložilo se je pri društvu za	"	67,185.575-—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 25 letih na uloženi ponudbah več kot	"	1,077,022.110-—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje

pri Val. Zeschkotu. (162-5)

Naznanilo.

Jedno zastopstvo za Kranjsko

originalnih

HOWE-, SINGER-, WHEELER & WILSON in GROVER & BAKER-jevih šivalnih strojev

je pri podpisnem.

Cene in način plačevanja cenejši in mnogo ugodnejši kakor pri vsakem drugem konkurentu jednake vrste s slabo ponarejenimi in nikakor treznimi stroji.

Razven rečenih šivalnih strojev imam tudi jako elegantne specijalitete inozemskih strojev, tudi jamčenih za 5 let, in jih morem vzlic povišane uvoznini, dokler jih je še kaj, prav ceno oddajati.

Potrji in nerabljeni šivalni stroji zaračunajo se pri nakupu novih ter se popravljajo in snajžijo stroji vsake vrste.

Sukanec, svila, šivanke, olje za stroj, njega posamični deli itd.

dobiva se vedno v mnogi izberi najceneje.

Zaloga F. WERTHEIM-ovih blagajnic,

ki se prodajejo po najnižjih fabriških cenah.

Z vsem spoštovanjem

(438-2)

FRAN DETTER,

v Ljubljani, Glavni trg št. 168, na vogalu železnega mostu.

Ob 10. uri 20 minut pride dvorni vlak mej zvonjenjem in pokanjem možnarjev. Zagrmelo je najprvo živio in le malo so se čuli hoch-klici, ki so se bolj zmanjševali in slednjič bilo je še le tu in tam kak „Oh, oh“ slišati, dokler je živio tudi te popolnem zadušilo.

Tako je Štore kazalo, da še ni „nemški otok“, kakor omenjeni gospodje menijo. Mej delom je že mogoče ponemčevati delalce, v prostem času pa nikoli.

Navdušeno podalo se je ljudstvo domov, nemčurji pa vsi poparjeni.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je Ljubljani svoj doprsni, po Tilgnerji na Dunaji krasno in umeteljno modelirani kip iz brona. Gotovi smo, da bode vsakdo radosten nad tem zares cesarskim darilom, ki je znak posebne vladarjeve milosti in naklonjenosti, ob enem pa trajen spomenik prekrasnih, preveselih dni.

— (V ponedeljek zjutraj) ob 7. uri odpelje se Nj. Veličanstvo v Kamnik. Pričakujemo, da se vsa društva in vse občinstvo kakor pri prihodu postavijo v velikansk spored in mu v slovo zakličejo še jedenkrat iz dna srca „živio!“

— (Mestna deputacija), obstoječa iz župana Grasselija in odbornikov Hribarja in dra. Moschéta, bila je včeraj od Nj. Veličanstva vsprjeta v avdijenci in je predložila prošnjo, da bi se vojaška bolnica prestavila iz sredine mesta. Presvetli cesar izrekel je mej drugim, da se je pri ogledovanju bolnice sam prepričal, da prostori neso posebni prikladni, temveč „Winkelwerk“ ter se kazal jako naklonjenega temu projektu, ki bi bil velikanska pridobitev za Ljubljano.

— (Cesar v Zvezdi.) Danes na vse zjutraj ob 4. uri je cesar zapustil deželni dvorec in se sam sprehajal po Zvezdi. Videl je, da je mnogo ljudij iz dežele po klopih in trati mirno spalo, ker neso našli družega prenočišča. Cesar se je začudil, da je toliko ljudstva prišlo njemu na ljubo vzlic težavam potovanja. Sploh se od vseh strani potrjuje, da je cesar izredno zadovoljen in poln hvale o srčnem sprejemu na Kranjskem. Zlasti so cesarju pri večeršnjem sprevodu dopadle deputacije mestnih in kmetijskih občin, ki so prišle v tako obilnem številu, da se je cesar sam začudil o mnogobrojnosti in ognjeni navdušenosti narodnih zastopnikov. Tudi gospodje cesarjevega spremstva so se izjavili, da jim je najbolj imponirala reprezentacija občin. F. Z. M. Kuhn, kateri se ve da ljudi najbolj sodi iz vojaškega stališča, je večkrat dejal, da tako krepkih in jedratih ljudij še ni videl zbranih. Vistem smislu so se izrazili gospodje gen. adjutant Mondel, fml. Müller in drugi.

— (Presvitli cesar) obiskal je danes tudi Ljubljanski Grad in sicer kljub silnej vročini peš gori in doli. Ko si je namreč ogledal otročji zavod pri sv. Florijanu in Samasovo tovarno, šel je na južnej strani na Grad, nazaj pa po „Študentovskih ulicah“. Pred poludnevom obiskal je „Ljudsko kuhinjo“ na starem strelišči, kjer je bilo danes mnogo revežev z boljšimi jedli in tudi s pijačo pogostenih.

— („Collegium Marianum“) bil je tudi deležen časti cesarjevega pohoda. Nj. Veličanstvo zanimalo se je za vse razmere. Dečki, ki ne znajo nič nemški, klicali so „hoch“. Nam se to nekako čudno zdi, akoravno znamo, da imata tam svoj delokrog gg. Laschan in Kronberger, ker bi drugi faktorji morali skrbeti, da teh gospodov upliv ne presega gotovih mej.

— (Cesar na gimnaziji.) Včeraj, v petek, je prišel cesar na gimnazijo. Na dvorišči je bila zbrana šolska mladina, ki ga je sprejela s cesarsko himno in z glasnimi živio-klici. Potem ga pelje g. nadzornik Smolej v dvorane deželnega muzeja, kjer je bilo zbrano učiteljsko osebje; tukaj ga nagovori g. nadzornik in poudarja v izvrstnem govoru zasluge cesarske rodovine za razvoj šolstva sploh,

osobito pa za prospeh Ljubljanske gimnazije; zahvalil se je Njih Veličanstvu za veliko dobroto, da je blagovolilo ustanoviti na nižji gimnaziji slovenske paralelke, kajti sedaj je odprta pot do omike in vednosti tudi učencem slovenske narodnosti. Zagotovil je slednjič Njih cesarost, da je skrb in glavna naloga učiteljskega osebja, vzgojevati mladino ne le v moralno-vednostnem oziru, temveč narejati iz njih tudi dobre in zveste Avstrijce. Njih Veličanstvo na to odgovori, da je popolnoma prepričan in uverjen, da goji učiteljsko osebje v mladih prsih ljubezen do domovine. Na to si da cesar predstaviti posamezne ude učiteljskega osebja. Njih Veličanstvo je blagovolilo z vsakim prijazno govoriti in vprašati po raznih okoliščinah; tako n. pr. je vprašalo g. prof. Toma Zupana, kaj poučuje in kje. Gospod prof. mu odgovori, da uči razven veronauka tudi slovenščino v nemških oddelkih. Na to povpraša cesar, če je slovenščina tudi Nemcem obligaten predmet. Ko mu g. prof. odgovori, da ni sicer obligaten predmet, da se je pa vendar skoraj vsi uče, in ko še g. nadzornik opomni, da letos v I. a. razven treh dijakov vsi slovenščino obiskujejo, opomni cesar: — „**To je prav dobro**“. Po predstavi učiteljskega osebja se je udeležilo Njih Veličanstvo šolskega pouka v petih razredih. V IV. b. šoli so prelagali Cezarja v nemški jezik. Cesar se je jako pohvalno izrazil o dobrem znanji nemškega jezika pri slovenskih dijakih. V III. b. se je udeležil pouka v nemščini. Ko je nek dijak deklamoval prvo kitico Schillerjeve balade „der Graf von Habsburg“, je opomnil cesar: „Ta dijak je Nemec; jaz bi pa rad slišal, kako Slovenci nemško govoré“. Ko je gospod nadzornik opomnil, da je razred izključljivo slovenski in da so vsi dijaki Slovenci, ki neso prinesli niti besedice nemškega znanja od doma, je opomnil cesar: „Dijaki govoré prav dobro nemški!“ Vprašani so bili še drugi in Njih Veličanstvo je še večkrat opomnilo, da slovenski dijaki prav dobro nemški govoré. (No, zdaj bodo menda jedenkrat molčali oni „Pangermani“, ki trde, da se slovenski dijaki po sedanjosti ustroji Ljubljanske gimnazije ne morejo naučiti nemščine.) V I. a. je bival cesar pri pouku iz geografije v I. b. pri naravoslovji s slovenskim poučnim jezikom; v tej šoli je bil nek dijak, ki je bil poklican, zelo hripav, Njih cesarost mu reče: „Vi ste gotovo hripavi od samih živio-klicev“. V VI. so prelagali Vergilija. V VII. je bila pa fizika. V vseh razredih so izrekli Njih Veličanstvo posebno zadovoljnost o vsem, posebno pa o tem, da znajo slovenski dijaki tako dobro nemški. Veseli nas to Najvišje priznanje tem bolj, ker bodo morali zdaj obmolkniti vsi sovražniki slovenskih gimnazij; sedaj je obstoj slovenskih gimnazij zagotovljen. Njih cesarost se je prepričala, da se slovenski dijaki temeljito priučé nemškemu jeziku, če se jim tudi razlagajo drugi predmeti v materinem jeziku. Posebno hvalo smo pa še dolžni g. nadzorniku Smoleju in izrekamo mu jo v imenu vsa slovenskega naroda, da se je zahvalil Njih Veličanstvu za ustanovitev slovenskih paralelek. — Na gimnaziji se je bavil cesar cele 3/4 ure.

— (V deželnej blaznici na Studenci) rekel je presvitli cesar po končanem ogledovanju: „Bilo bi mi jako žal, ako bi ne bil videl tega lepega zavoda.“

— (K dvornemu obedu) 12. t. m. bili so mej drugimi povabljeni: Hrvatski ban grof Pejačević, kardinal Mihalović, patrijark Andjelič, grof Drašković, grof Jelačić, grof Erdödy, Krešić, dr. Tonkli, pl. Orešković, dr. Bleiweis, Detelja, dr. Dolenc, dr. Moše, vitez Schneid, Murnik, profesor Šuklje.

— (Častnim članom) imenovali sta meščanski brambi iz Krškega in Kostanjevice župana Ljubljanskega gosp. Grasselli-ja. Včeraj naznačili sta mu posebni deputaciji to odlikovanje.

— (Šiška), to jako lepo in vsem Ljubljancem priljubljeno selo, je tudi bogato okinčano s

cesarskimi in narodnimi zastavami. V 12. t. m. bila je Šiška prav lepo razsvetljena.

— (Za drugo slavnostno številko) našega lista namenili smo bili kamnotisno sliko „Peklon Slovenije pred Avstrijo.“ Gospod Jurij Šubic, ki je prišel zaradi vojaških vaj s Pariza domov, ponudil se je radovoljno, da sliko dovrši in izdelal jo je v resnici umeteljno. Kamnotis obljubila pa je tiskarna Blaznikova. A ko pride gosp. Šubic s svojo sliko v Ljubljano in je delo že do cela dovršil, nastale so ovire v Blaznikovej tiskarni, katera nam je v torek poslala vest, da dela ne zmore. To bil je uzrok, da te slike, o kateri se je že veliko govorilo, nismo mogli priobčiti, kar obžalujemo v interesu svojih čitateljev in domače umetnosti.

— (Razstava.) 13. julija t. l. se je pričela v realkinem poslopju deželna razstava predzgodo- vinskih in kulturnohistoričnih predmetov in izdelkov male kranjske hišne obrtnije. Ustopnine je plačati prve 3 dni po 20 soldov, pozneje in do konca razstave, ki traja ves ta mesec, pa po 10 kr. za osebo.

— (Pojasnilo.) Uradna „Laibacherica“ izmislila si je vest, da je pri serenadi pred cesarjem pel gosp. Gerbic. To ni res, gosp. profesor Gerbic je sicer kot izvrsten pevec povsod poznat, a čast tega večera gre gosp. Medenu.

— (Loterija žida Sterna) pri ljudske veselici ni bila kaj prida in nje dobrodelni namen bode menda iluzoričen. Občinstvo se je pritoževalo, da so dobitki tako ničevi. V bodoče treba v dovoljevanji in hvalisanji taci dvomljivih podjetij biti previdnej.

— (K statistiki porabe piva.) V slavnostnih dneh so vse krčme v Ljubljani bile prenapolnene. Pri Auer-u so v slavnostnem vagonu v jednom dnevu stočili 23, na vrtu pa 34 sodov piva. Pri „Zvezdi“ v jednom dnevu 38 sodov. Čitalnična restavracija bila je vse dni natlačena in promet moral je biti izredno velik.

— (Nemčurska omika.) Včerajšnja ljudska veselica bila je jako velikanska in bi se bila zvršila brez vsakega nereda, ko bi se ne bilo prigodilo sledeče: Na veseličnem prostoru postavljena je bila tudi gostilnica, kjer se je točil šampanjec „en detail“, ali bolje rečeno „Champagner, à Glas 20 kr.“, kakor sem čital prilepljeno na drevesih v Lattermanovem drevoredu. Proti večeru se je zbrala tam peščica Ljubljanskih nemškutarjev. Pili so šampanjca in videlo se jim je, da jim ni bilo po volji, da se vsa veselica tako mirno vrši. Pride tudi eden „Sokol“, zahtevajoč kozarec šampanjca, a komaj ga je zagledala nemčurska „gospôda“, začeli so upiti „hoch!“ Ko se pa omenjeni „Sokol“ ne oglasi, pristopi k njemu sin znanega nemškutarja Bürgerja z Dunajske ceste in mu zakriči na uho: „Gut Heil!“, „Sokol“ pa ga zavrne s krepkim „živio!“ in gre proč. Zdaj začelo se je pravo „Hoch!“-klicanje za odhajajočim. Mej tem se je nabralo mnogo občinstva pred omenjeno gostilno. Na izzivajoče „hoch!“-klice odgovarjalo je ljudstvo s krepkimi „živio!“-klici, kar pa nadepolnega nemčurčka Bürgerja tako razjezi, da polije ljudstvo z vinom, katero ni bilo malo razburjeno vsled tega pobalinskega obnašanja. Prigodilo bi se bilo gotovo kaj neljubega, ko bi se ne bilo nekaterim posrečilo ljudstvo pomiriti; — z zdravo kožo ne bi bil odšel mladi gospodič. — Ko se je to godilo na jedne strani gostilne, je na drugej znani dolgopetec Dornigg pokazal svojo salonsko omiko s tem, da je baje nekega „živio!“ klicačnega Slovenca tako udaril, da je krvavel. Potem jo je pa brzih nog popihal, — kar bi mu bil tudi jaz svetoval.

Lista upravnistva. Gosp. J. F. v Terbonji. Že mnogokrat smo omenili, da je naročnina za vse naročnike jednaka in da lista ne moremo po nižani cenil pošiljati.

Tujci:

9. julija.

Pri **Stoan**: Gref Wolckenstein z Dunaja. — Baron Kuhn iz Gradca. — Grof Rosenberg z Dunaja. — Famiel iz Trsta.

Pri **Malič**: Engel z Dunaja. — Hauf iz Kočevja. — Koler iz Celovca. — Hostnik z Dunaja. — Tomišch iz Kočevja.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. julija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	76
Rež,	4	87
Ječmen	3	71
Oves,	2	92
Ajda,	4	87
Proso,	5	85
Koruza,	5	60
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	1	5
Maslo,	—	88
Mast,	—	72
Špeh frišen	—	78
„ povenjen,	—	85
Surovo maslo,	—	2 1/2
Jajca, jedno	—	8
Mleko, liter	—	60
Goveje meso, kilogram	—	52
Telečje	—	62
Svinjsko	—	32
Koštrunovo	—	40
Kokoš	—	17
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	2	78
Slama,	1	40
Drva, trda, 4 kv. metre	6	20
„ mehka, „ „	4	—

Dunajska borza

dné 14. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	75	kr.
Srebrna renta	79	60	„
Zlata renta	99	20	„
5% uarena renta	93	45	„
Akcije narodne banke	833	—	„
Kreditne akcije	294	90	„
London	120	—	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	50	„
C. kr. cekini	5	65	„
Nemške marke	58	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	25
Državne srečke iz l. 1864	100	167	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	25	„
Ogrska zlata renta 6%	120	—	„
„ 4%	88	70	„
„ papirna renta 5%	87	15	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	„
Kreditne srečke	100 gld.	170	50
Rudolfove srečke	10	20	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	„
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	223	80

Komi,

kateri je v trgovini z mešanim blagom dobro izurjen in dober prodajalec se sprejme pod dobrimi pogoji pri **A. Pogacniku v Cerknici**. (472—1)

V najem

se daje v sv. Križu pri Kostanjevici na Dolenjskem začetkom 1. avgusta t. l. prostor za prodajalnice, na najlepšem mestu nasproti farne cerkve. Natančnejši pogoji se izvedo pri **Andreji Stritarji v sv. Križu**. (471—1)

Novost

s senzačnimi uspehi!

Ne presežno sredstvo

proti

slabemu teku, navalu krvi, napenjanju, naduhi, protinu, hypochondriji, kataru, koliki, glavobolju, želodčnemu krču, nervoziteti.

Sauveur de la vie.

Em. grofa Lichtenberga tovarna likerjev v Šmarjeti (na Kranjskem).

1 steklenica koncentrirano 1 gld. 20 kr. za mažo; 1 steklenica likerja 65 kr. za pijačo. Vsakej steklenici je priloženo vodilo za rabo.

Nepresežno sredstvo

proti

koleri, reumatizmu, omotici, bodljaju, mrtvudi, vodenici, zobobolju, difteritidi, migreni, prsnemu krču, boleznim na jetrah.

(359—8)

Po receptu francoskega zdravnika. Čisto neškodljivo. Vnanje uporabljeno uteši takoj vsako bolečino. Za nenadne napade boleznij bi imelo biti pri rokah v vsakej družini, posebno ker se vzdrži leta in leta. Mnogo spričeval na razpolaganje. **Zaloga pri Viljemu Mayr-u**, lekarnarju v Ljubljani; **Baumbach-u**, lekarnarju v Celju.

Naznanilo.

Vsled slavnosti

na Bleškem jezeru

se vozi

dné 16. julija 1883.

poseben ošoben vlak
iz Ljubljane j. k. v Radovljico-Lesce in nazaj iz Radovljice-Lesce v Ljubljano j. k.

po naslednjem vožnem redu:

Odhod: Ljubljana j. k. ob 4. — uri popoldne.
„ Ljubljana R. k. „ 4. 5 „ „
„ Vižmarje „ 4. 16 „ „
„ Medvode „ 4. 31 „ „
„ Loka „ 4. 50 „ „
„ Kranj „ 5. 9 „ „
„ Podnart-Kropa „ 5. 29 „ „
Prihod: Radovljica-Lesce „ 5. 55 „ zvečer.

Nazaj:

(474)

Odhod: Radovljica-Lesce. ob 12 — po noči.
„ Podnart-Kropa „ 12. 24 „ „
„ Kranj „ 12. 44 „ „
„ Loka „ 1. 02 „ „
„ Medvode „ 1. 20 „ „
„ Vižmarje „ 1. 32 „ „
Prihod: Ljubljana R. k. „ 1. 42 „ „
„ Ljubljana j. k. „ 1. 46 „ „

K temu vlaku se bodo izdajali na vseh imenovanih postajah navadni vožni listi kakor tudi tour-in retourni listi.

C. kr. vrhovni železniški urad v Beljaku.

Prodaja opeke.

Anton Treo-va, že čez 40 let obstoječa opekarna v Brdu pri Viči izdeluje kakor doslej sploh znano najboljšo strešnike, korce, opeke za okrajke, tlak in nezgorljive opeke v razni obliki in velikosti ter jih razpošilja po najnižji ceni. Katerokoli število se za najnižjo plačo privede na dom.

Ravno tam dobiva se tudi najboljša lončarska ilovica.

Naročbe prejme gospod **Franco Jenko**, kolo-dvorske ulice št. 31, spodaj na desno. (473—1)

Vzpomladno čiščenje krvi

s svetovno slavnim pristnim

Pagliano - sirupom.

V steklenicah po 1 gld. 20 kr. dobiva se pristno samo pri (291—4)

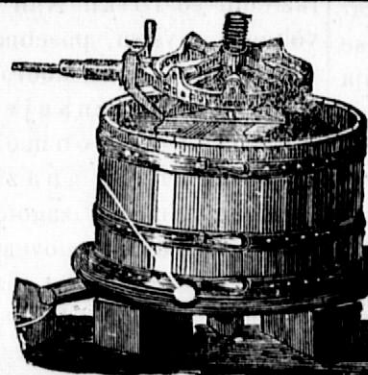
G. Piccoli-ji,

lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Vinske tlačilnice

(Preše.)

najnovjšega sistema, zavzemajo malo prostora, tlačijo dvakrat hitreje ko druge preše, so zelo priročne, solidne in trpežno postavljene, izdelujejo se v vseh velikostih za privatne osebe, kakor tudi za največje producente kot specialiteta. Garancija, spričevala o več nego 1000 izdelanih tlačilnic. Obrisi in cene na zahtevanje gratis in franco. (404—5)

Grozdne trlice najnovjše sestavljene.

Želi se v kratkem času naročil.

Ph. Mayfarth & C.

Dunaj, H., Praterstrasse 66. Tovarna v Frankobrodu n. M.

Zaloga pri gospodu A. Debevcu, Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Pri zdatno znižanih cenah

velika razprodaja

bogato založenega, v konkurzno maso gospoda

lv. P. Schreyer, Spitalske ulice, spadajočega

galanterijskega, Norimberskega in drobnega blaga

na debelo in drobno. — Posebno so priporočila vredna krasna, v velikej izberbi nabavajoča se (405—5)

pisalna, pušilna in popotna orodja, albumi in fino blago iz usnja, otročje igrače, namizno in jedilno orodje, kuhinjske posode, kinč, parfumerije, lesorezni izdelki, podobe svetnikov, pobožni darovi itd.

Izvanjska naročila izvrše se točno in v zadovoljnost po poštne povzetji.